

FJL KARTLÄGGER NOBBARTENDENSEN:

”Nej, tack”

– en risk för dansens överlevnad?

Får man nobba? Och i så fall varför, när och var? I förra numret av FÅR JAG LOV var temat; bjuda upp eller bli uppjuden? Nu fördjupar vi oss i ett närliggande ämne och tar tempen på nobbartendens i olika delar av landet...

text: Inge Nilsson foto: Lennart Jönsson

Att bli nobbad på dans, motiverat eller omotiverat, känns inte så kul men uppfattas väldigt olika från person till person. En del blir totalt knäckta och får hela kvällen förstörd, andra bryr sig inte utan går vidare.

Förr nobbade man inte, det var dålig stil. I ett tv-program om dansbanan i Rangvaldsnäs berättar en gammal kvinna att i hennes ungdom nobbade man inte, inte ens läskiga typer. En annan kvinna från Småland instämmer:

– Jag började dansa 1946, efter konfirmationen, och då fick man inte nobba. Det var stillöst, trots att man blev uppjuden av så kallade gamla gubbar, det vill säga 30-åringar.

Men under 1960-talet ändrades kulturen. Då nobbades det i Småland och fortfarande råder lite olika nobbkultur runt om i landet.

Nobba när?

Odd Vesterli är en populär och duktig dansare och dansinstruktör som dansar och håller kurser runt om i Sverige, bland annat lär han ut att man inte ska nobba. Han berättar att i Norrland nobbar man inte alls, lite grand runt Gävle/Dalarna, rätt mycket runt Stockholm och väldigt lite i Skåne.

Ronny Jonsson, Lidköping, håller delvis med men menar att det nobbas mycket i Sydsvrige, exempelvis kring Göteborg.

Odd Vesterli igen:

– När jag började dansa i Norrland var jag urusel. Inte en enda tjej bjöd upp mig under mitt första år som dansare trots att jag dansade två till fyra gånger per vecka. Men jag blev inte heller nobbad en enda gång trots att jag var så dålig.

– Men under dansmaran i Örnsköldsvik har jag de senaste åren blivit nobbad flera gånger. Du som nobbar ska tänka på att den du nobbar kanske har attraktiva kompisar som du inte får en chans att dansa med om du uppträder så ohövligen, fortsätter Odd, med en underton av hot i rösten...

Att man inte nobbar i Norrland verifieras även av Therese Johansson, Örnsköldsvik, som på sin blogg Danstanten skriver:

”Jag nobbar inte en kille för att han inte ser ut att kunna dansa. Jag nobbar inte om jag har sett med egna ögon att killen inte kan dansa. Jag nobbar inte en kille för att han är supersvettig. Jag nobbar inte för att en kille inte ser ut som en fotomodell i senaste modekläderna. Jag nobbar helt enkelt inte – punkt slut.”

Sydsvrige värst?

Hur är då läget längst i söder? Vi har talat med René Pedersen, dansinstruktör i 27 olika sorters danser i Malmö och trefaldig svensk mästare:

– Det är hemskt i Skåne och nobbas så att dansen går raka vägen utför. Snart är

det inget folk på danserna längre. Det blir skit av alltihop, och det beror på buggfolket från dansklubbarna, ofta 15–30-åringar som tror de kan allt. De dansar bara med sina kompisar, andra nobbas, och man måste både ha rätt skor och utseende för att bli uppjuden.

– På mina kurser talar jag om för dem hur man ska bjuda upp. Och att inte nobba. Men alla går ju inte hos mig.

Även dansinstruktören René har blivit nobbad – när han har vanliga skor...

– Det var på dansmaran i Örnsköldsvik när jag blev nobbad sju gånger på raken!

Till slut fick han dansa med en tjej som var svensk mästare i bugg och de kunde tillsammans visa prov på hur man kan dansa. Då kom nobbarna tillbaka...

– I Stockholm är det likadant, menar Odd. Nya dansbesökare bjuder upp några gånger och blir nobbade, vågar inte bjuda upp mer och går förmodligen inte på dans fler gånger. På detta sätt tar nobbarna på sikt död på danserna.

Gunnar Karlsson, Insjön, har dansat i många år och varit med i dansklubbar både i Dalarna och Småland:

– Det är helt klart en skillnad mellan Dalarna och Småland. I Växjö vågar man inte alltid bjuda upp på grund av nobbarisken. Men i Dalarna blir medelmåttiga 50–60-åringar uppjudna av proffsiga 16-åringar...

– Orsaken till att proffsbuggarna nobbar beror på att många dansar för att visa upp sig, typ se så duktig jag är, och man vill inte ta risken att dansa med någon okänd för då kanske det inte ser bra ut.

Nobbingsfri zon

Men varför nobbar man överhuvudtaget? Och varför nobbas det så sällan i Norrland? Det hänger måhända samman med den traditionella urbaniseringen och förfackningen av samhället, eftersom allt talar för att det nobbas mest i storstadsområdena. I glesbygden kanske man håller fast längre vid det gamla.

– De gamla reglerna lever kvar här uppe på ett annat sätt än i södra Sverige och regel nummer ett är att på styrdans får man inte nobba, vilket alla i Norrland känner till, säger Örjan Johansson, Örnsköldsvik.

Kompisen Lars-Erik Jonsson, Östersund, utvecklar frågan mer:

– Jag har en känsla av att vår, i stort sett nobbningsfria, kultur baseras på två grundpelare. Den ena är öppenheten; en i grunden välkomnande, intresserad och positiv inställning till alla medmänniskor. Den andra är en anda av respekt och ett socialt förhandlingsspel som helt enkelt gör att nobbning sällan blir en realitet.

Örjan påpekar att den låga nobbningsförekomsten kan ha sin orsak i uppjudningssystemet, det vill säga att man använder sig av herrarnas/damernas respektive tre danser.

Andra menar dock att det är en rättighet att nobba och dansa med den man vill.

FÅR JAG LOV vill ändå förorda en generös syn på att bjuda upp, även uppenbarligen nya dansare, och det gäller oavsett om du är man eller kvinna. Prova dessutom gärna att dansa på nya, oprövade dansplatser. I gengäld kan du bjudas på många nya, spännande dansupplevelser!

Synpunkter på artikeln? Skriv en insändare! Se adress sid 6–7!



Sällskapsdansen kan gå en mörk framtid till mötes om nobbartendensen växer.

Snabbguide

Får man nobba om...

Personen är onykter/full?

– Ja, då får man nobba men graden av onykterhet är avgörande. Många trevliga och duktiga dansare dansar för fullt ändå utan att bli nobbade.

Personen tafsar otillbörligt (gäller oftast män, men kan även gälla kvinnor)?

– Ja, då har man rätt att avbryta eller nobba nästa gång.

Du har redan dansat många gånger med personen?

– En från båda sidor känslig situation men oftast märker man om motparten tycker det är okej att dansa mer. Nobba kan var känsligt för det kan tas illa upp.

Personen är en dålig dansare?

– Nej, då får man inte nobba. Alla ska få en chans. Och hur vet du det innan du har provat? Men man behöver ju inte direkt uppmuntra till fler danser om man har provat och inte tycker det kändes bra...

Du vill vila en stund eller dricka vatten?

– Nej, då får du inte nobba men om du verkligen inte orkar, förklara och se till att bjuda upp senare. Om du vill vila, stå inte vid dansgolvet!

Personen är för gammal/ung?

– Nej, man ska dansa med alla oavsett ålder om man håller sig till reglerna.

Personen är svettig?

– Nja. Det är skillnad på gammal och ny svett, även om det är svårt att avgöra direkt – utan att komma nära och lukta... De som svettas mycket brukar veta det med sig och ha med ombyte. Å andra sidan är det lätt att svettas en varm sommarkväll på en folktät dansbana...

Du tycker personen är ful eller har inte rätt utseende?

– Nej, det kan ju vara en fantastisk dansare och du ska ju inte nödvändigtvis tillbringa resten av kvällen/natten med honom/henne...

Personen är okänd för dig eller inte med i din dansklubb eller ditt dansgäng?

– Nej, då är det mycket fult att nobba! Vad är du rädd för?